

Klára Pašková:

Islámské myšlenkové proudy 70. a 80. let 20. století

(Posudek bakalářské práce od vedoucího)

Předkládaná bakalářská práce se zabývá tematikou, jejíž aktuálnost a význam jsou nepochybné. Metodicky jde o historii idejí a významných sociálních proudů založených na ideologizaci některých prvků islámu v moderní době. Autorka správně chápe hlavní příčiny a souvislosti této politické instrumentalizace náboženství v řadě muslimských zemí v desetiletích, která představují časové vymezení práce. Dokázala si utvořit vyváženou, poměrně přesnou představu o společném směru změn, k nimž v dané době v uvedeném regionu docházelo, i o důvodech zvláštností, jimiž se vývoj vyznačoval v jednotlivých zemích. Výklad začíná již šedesátými lety, kdy krystalizovaly předpoklady pro rozmach radikálních islámských hnutí v 70. letech, který v závěrech výstižně nazývá „strmým vzestupem“. Smysluplně se orientuje i v převažující stagnaci těchto hnutí v následujícím desetiletí. Všimá si také kvalitativních přeměn v dalším vývoji. Vzhledem k současné situaci v regionu, vyznačující se zřetelnými změnami hodnotových postulátů a zřetelným dopadem nových technologií na snahy o změnu, jaké prosazuje nastupující mladá generace, je jistě chvályhodné, že autorka své výklady o jednotlivých zemích uzavírá i krátkými aktualizacími komentáři o pohybu od zkoumaného období k dnešku.

Pro rozpracování obecného schématu si K. Pašková zvolila postupovat podrobnějšími sondami do vývoje v některých zemích, které pokládala za nejvýznamnější. Jde tu o Egypt, Libyi, Súdán, Alžírsko, Pákistán, Írán, Saúdskou Arábii a Turecko. Rozdíly mezi nimi jsou skutečně značné a jejich vylíčení dobře slouží k upřesnění vnitřní diferencovanosti uvnitř obecného schématu. S postupem autorky lze vyslovit souhlas.

Autorka neměla možnost navštívit země oblasti, o níž píše, a neměla ani přístup k primárním pramenům. Práci vypracovala na základě sekundární literatury v češtině (původní i přeložené) a v angličtině. S pochvalou však lze konstatovat, že získané informace dokázala zpracovat v duchu obecného zaměření na ucelený obraz islámských myšlenkových proudů vyznačených dvou desetiletí nástupu a následného poklesu a přeměn. Práce svědčí o péči věnované promyšlení poznatků i jazykové a formální stránce jejich prezentace.

Jako vedoucí práce jsem s autorkou vícekrát konzultoval postupně přibývajících kapitoly. Měl jsem tedy možnost upozornit na některá nedorozumění nebo nepřesnosti, jaké se v práci nad složitou tematikou s poměrně rozsáhlou literaturou nevyhnutelně vyskytnou. Rád konstatuji,

že autorka projevila o téma značný zájem a jeho zpracováním prokázala schopnost samostatné odborné práce. Jsem přesvědčen, že práce splňuje nároky kladené na práci bakalářskou, a v tomto směru ji doporučuji k přijetí a ohodnocení jako vyhovující (výborně).

V Praze 6. května 2011

Prof. PhDr. Luboš Kropáček, CSc.